

Årsplan 2023/2024

Espira Skåredalen

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	11
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	13
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	15
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	17
Barns medvirkning	18
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	19
Tilvenning av nye barn	20
Samarbeid og sammenheng med skolen	21
Espira satsingsområder	23
Lokale satsinger	25
Vurderingsarbeid	26
Kontaktinformasjon	26

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

<https://espira.no/barnehage/espira-skaredalen/>

Les fakta om barnehagen her:

<https://www.barnehagefakta.no/barnehage/892206082/espira-skaredalen-barnehage>

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

- Minimum to ganger årlig bruker vi Kari Papes relasjonskartlegging for å være bevisst på personalets holdninger til enkeltbarn, og hvordan dette påvirker vårt møte og vår relasjon til det enkelte barn
- Legge til rette for at barn får tid og mulighet til ro og hvile
- Legger til rette for omsorgsfulle relasjoner gjennom en varm væremåte, et fang, en hånd, eller en klem uavhengige av tid, rom og sted.
- Legge tilrette for at barna møter utfordringer og mestring som går hånd i hånd, og som bidrar til å hjelpe barna i å utvikle et positivt selvbilde
- Vi veileder og viser barna vei i møte med ulike følelser og utfordringer ved å være et "støttende stillas" som vil hjelpe barna i å utvikle et positivt selvbilde
- Refleksjon, kurs og kompetanseheving i personalgruppen
- Personalgruppen gjennomfører COS kurs(Trygghetssirkelen) for å ha de beste forutsetninger for å se og å møte barnas behov for å gi barna de beste forutsetninger for trygghet

Med småspirene:

- Tilbud om å benytte åpen barnehage- den gode starten, en gang i uken som en forberedelse til tilvenning og oppstart i barnehage
- Vi sørger for en god tilvenning som er individuelt tilpasset det enkelte barnets behov med egen tilvenningskontakt og god informasjon på forhånd
- Tilgjengelige voksne som er fysisk og psykisk tilstede som er lydhør og sensitive overfor barnets signaler og uttrykk, både verbale og non-verbale.
- Barneheg hverdagen består av faste rutiner og aktiviteter som skaper forutsigbarhet og trygghet for barna. Vi tilpasser hverdagen etter barnets behov
- Dele barnegruppen i mindre grupper og gjennom dette tilrettelegge for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre. Gjennom mindre grupper legges det til rette for at barna opplever å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for
- Tett dialog med foreldre slik at en har de beste forutsetninger for å bli kjent med barnets interesser, signaler og behov, og gjennom dette bidra til å legge til rette for trivsel, tilhørighet, glede og mestring

Med de mellomste:

- Tilpasse og organisere barnegruppen slik at barna får en rolig og trygg tilvenning/overgang
- Ansatte som støtter og veileder barna til å sette ord på følelser, og hjelpe barna til å håndtere og regulere egne følelser
- Bevisst utforme det pedagogiske miljøet slik at barna får muligheten til å trekke seg tilbake, for å møte barnas behov for ro og hvile
- Strukturert hverdag som balanserer forusigbarhet og aktivitet

- Organisere måltidene i den hensikt at det blir en sosial arena hvor det gis rom for gode samtaler, og hvor barna opplever trivsel og at en er en del av fellesskapet
- Tilrettelegge og oppmuntre til at barna viser omsorg for andre, samt ta imot omsorg fra andre
- Barna deles inn i mindre grupper, for at hvert enkelt barn kan få muligheten til å oppleve medvirkning og tilhørighet

Med skolespirene:

- Tilrettelegge og oppmuntre til at skolespirene viser omsorg for andre, både de som er mindre og de som er jevnaldrende gjennom grupper på tvers og tildeling av fadderrolle
- Gi barna mulighet til å utvikle tillitt til seg selv og andre
- Voksne som støtter og veileder barna til å sette ord på følelser og hjelpe barna til å håndtere og til å regulere egne følelser.
- Dele barnegruppen i mindre grupper og gjennom dette tilrettelegge for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre. Gjennom mindre grupper legges det tilrette for at barna opplever å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for
- Tilpasse aktiviteter på bakgrunn av barnegruppens behov og interesser
- Fokus på mestringsglede og trivsel

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

Med småspirene:

- Tilrettelegging av lek i små grupper
- Støtte barnet i deres lek å bidra med å tilføre leken glede og begeistring
- Personalet er på gulvet hvor barna leker og har trykksirkelen i fokus. Personalet er lett tilgjengelig der barna har behov, om det er for trykks og trøst eller støtte i sin utforskning
- Tilrettelegging og utforming av et stimulerende lekemiljø hvor vi er bevisst på materialvalg, tydelige lekesoner, variasjon og mengde ut ifra barnas interesser og hva de er opptatt av
- Gi barna tilgang på udefinerbare og definerbare lekematerialer
- Dynamiske lekemiljø basert på barns medvirkning og hva de er opptatt av

Med de mellomste og skolespiser:

- Mindre lekegrupper både inne og ute- avdelingsvis og på tvers av aldersgrupper og utviklingsnivå
- Organisere og tilrettelegge for at leken har en sentral plass i hverdagens aktiviteter og planer og at alle blir inkludert i leken
- Tilstedeværende ansatte som er oppmerksomme på barnas lek, lekens innhold og utvikling
- Støttende personale som veileder barna i lek, både det å komme inn i leken og å videreutvikle leken
- Kompetente ansatte som støtter barnet i utvikling av sosial kompetanse.
- Ansatte som veileder barna dersom leken medfører uheldige samspill mønstre
- Kompetente og tilstedeværende ansatte som observerer barnas lek og beriker den på barnas premisser
- Tilrettelegge for at barna opplever både glede og humor gjennom lek, alene og sammen med andre barn og voksne
- Kompetente ansatte som veileder barnet i konfliktsituasjoner
- Tilrettelegging av et stimulerende lekemiljø hvor vi er bevisst på materialvalg, bevisste lekesoner, variasjon og mengde ut ifra barnas interesser og hva de er opptatt av
- Gi barna lekematerialer som kan være både udefinerbare og definerbare leker

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme læring: Med småspirene: <ul style="list-style-type: none">
• Organisere og tilrettelegge for et stimulerende miljø som ivaretar barnas utforskingstrang og nysgjerrighet
• Dele barna i mindre grupper
• Introdusere barna for nye situasjoner og tema gjennom prosjektarbeid basert på barns medvirkning

- Pedagogisk dokumentasjon på veggene i barnehøyde, slik at barna kan få vise andre og prate om prosessene etterpå.
- Vi ser på leken som formell og uformell læringsarena hvor det pedagogiske arbeidet sammen med barna gir barna tilstrekkelige utfordringer i deres proksimale utviklingszone

Med de mellomste:

- Bruk av eget laboratorium som kan inspirere barna til nysgjerrighet, utforsking, lek og læring.
- Engasjerte ansatte som undrer seg sammen med barna og utfordrer barnas tenkning
- Barna får medvirke i egen barnehagehverdag tilpasset alder og funksjonsnivå
- Naturen brukes som leke og læringsarena hvor barna får oppleve mestring og glede gjennom turopplevelser
- Prosjektarbeid hvor barnas medvirkning og barnas interesser er utgangspunkt for valg av tema og videre prosess.
- Personalet skal utfordre barnas tenkning ved å stimulere barnas lyst til å leke, utforske, lære og mestre i ulike situasjoner.
- Voksne som er bevisst på å tilrettelegge for utvikling og progresjon i barnehagens innhold og aktiviteter
- Dokumentere barnas læringsprosesser

Med skolepirene:

Forberede barna til skolestart gjennom å:

- Gi barna rom for, og oppmuntre til selvstendighet i ulike situasjoner som av/påkledning, toalett, måltider
- Legge til rette for gode rutiner og overgangssituasjoner slik at barnas selvstendighet ivaretas
- Støtte barnas initiativ og nysgjerrighet, undring og lærelyst og at barna utvikler tillitt til egne evner
- Støtte barna i egne refleksjoner rundt ulike situasjoner og hjelpe barna til å skape forståelse og mening
- Gi barna utfordringer som skaper både utvikling, glede og mestring
- Lære barna å ta imot og følge enkle beskjeder
- Utfordre barna til å være åpne for ny læring utenfor egen komfortsone

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med småspirene:

- Temabaserte samlingsstunder
- Ansatte som er oppmerksomme på barnas ytringer og interesser, samt verbale og non verbale uttrykk
- Personale som møter barna i det de er opptatt av
- Støtte relasjoner mellom barn
- Løfte frem enkeltbarn i fellesskap
- Ros og oppmuntring slik at barna utvikler positivt selvbilde og tro på egne evner

Med mellomste og skolespirene:

- Tett samarbeid med barnets hjem
- Gjennomføre barnesamtaler og barnemøter
- Utfordre barnas tenkning og invitere de inn undrende samtaler. Stille barna spørsmål og ikke gi barna svarene med en gang
- Støtte barnas identitetsutvikling og hjelpe de med å utvikle et positivt selvbilde og tro på egne evner
- Tørre å hevde seg selv og gi uttrykk for egne meninger og følelser
- Akseptere og respektere andre, ta hensyn og tilpasse seg
- Tilrettelegge, organisere og planlegge ut ifra barnas medvirkning og gjennom dette skape meningsfulle aktiviteter for barna
- Støtte barnas nysgjerrighet til omverdenen og gjennom dette fremme barnas tilhørighet til samfunnet/fellesskapet
- Synliggjøre ulike behov, meninger og perspektiv og danne barna til å ta hensyn til hverandres ulikheter og mangfoldet i samfunnet

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Med småspirene:

- Organisering i større og mindre lekegrupper, basert på vennskap, relasjoner og barnas interesser
- Felles opplevelser og erfaringer som både skaper og forsterker vennsapsrelasjoner
- Bevisst valg av leker og materiell som inviterer til felles lek og mindre konflikter som eksempelvis bevisst mengdevalg.
- Fokus på å bekrefte, anerkjenne og sette ord på følelser

Med de mellomste og skolespirene:

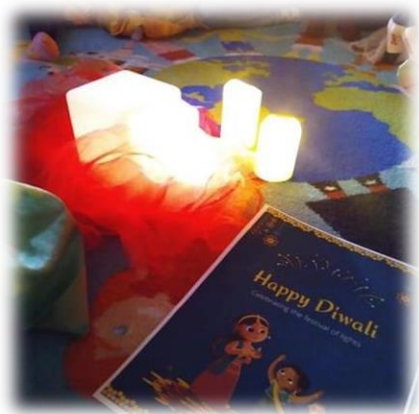
- Bidra til inkludering på tvers av kjønn, alder og modenhet
- Organisering i større eller mindre lekegrupper basert på barnas vennskap, relasjoner og interesser
- Voksne som hjelper barn som har behov for støtte i lek
- Tema om vennskap hvor vi har samtaler og aktiviteter med barna om vennskap og fellesskap
- Oppmuntre og være gode forbilder i å vise empati, ta hensyn til andre og tilpasse seg andres behov uavhengig av egne behov
- Bevisste valg av leker og materiell og et miljø som inviterer til felles lek og samspill
- Organisering i større og mindre grupper
- Støtte barnas lek og passe på at alle barn opplever vennskap samt det og lære å beholde venner
- Bruk av sang og musikk, litteratur, rollespill og aktiviteter som ivaretar barnas behov for felles opplevelser
- Støtte barna i å reflektere over egne og andres følelser, vise empati for hverandre
- Støtte barna i å sette egne grenser og respektere andres grenser
- Støtte og veilede barna i konflikthåndtering
- Tilstedeværende voksne som passer på å forebygge, stoppe og følge opp mobbing og uheldige samspillmønstre
- Oppmuntre barna til å se og hjelpe hverandre

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk

Med småspirer, mellomspirer og skolespirer:

- Barnehagen er med på kommunens språksatsing som startet august 2021 og har en ramme på 3 år.
- Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov
- Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter
- Vi bruker ASK (Alternativt supplerende kommunikasjon) som støtte til verbal kommunikasjon
- Barnehagen sørger for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler uavhengig av språkferdighet
- Lek med språk gjennom bruk av rim, regler, ordlek og fortellinger
- Bruk av sang og musikk, høytlesing og lesestund. Tilrettelagte lesestunder og bøker som er tilgjengelig for barna til enhver tid
- Bruk av "Huset mitt" blant de aller minste
- Alle barna skal få delta i lek sammen med andre barn. Lek og sosiale aktiviteter er den viktigste arenaen for tilegnelse av språk.
- Voksne som er bevisst på å sette ord på og benevne handling og ulike begreper i ulike hverdagssituasjoner som for eks. påkledning, måltid, lek og stell
- Bruke morsmålsressursene vi har i personalgruppen og foreldregruppen
- Bruker språkstimulerende materialer som for eksempel BRAVO, snakkepakken, språkkista, troll i ord, eventyrkasser, spill, bøker, BABI og digitale verktøy.
- Organisering i formelle og uformelle språkgrupper
- Voksne som tydelige og gode språkmodeller
- Fokus på gode samtaler mellom barn og voksne
- Lydhøre voksne som gir bekreftelse på barnas språklige uttrykk
- Dokumentasjon i form av bilder på veggene som kan støtte barna til å gjenfortelle og sette ord på felles opplevelser og erfaringer

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan
<p>Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Organisering mindre grupper inne/ute
• Personalet passer på at alle barn blir inkludert i leken og at en er gode forbilder for barna i forhold til toleranse for ulikheter
• Tett dialog med foreldre om barnets trivsel og utvikling
• Igangsette snarlige tiltak ved mistanke om at et barn ikke trives i barnehagen, vi har egen handlingsplan her
• Barns beste som utgangspunkt i alle våre avgjørelser
• Tilstedeværende voksne som observerer og er til stede i barnas lek

- Oppmerksomme voksne som både respekterer barnas behov for å leke selvstendig, men som også har innsikt i lekens innhold og utvikling
- Jevnlige samtaler med de eldste barna - barnesamtaler
- Observere barnas kroppsspråk og være oppmerksom på barnas uttrykk og signaler, endringer i atferd hos barn eller i barnegruppen
- Refleksjon, faglig kompetanseheving og bevisstgjøring i personalgruppen: Jevnlige tema på møter
- Jevnlige kartlegginger i barnegruppe og enkeltbarn

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Med småspirene:

- Lydhøre og sensitive voksne som også ser barnas non-verbale uttrykksform
- De voksne er bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegger for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov
- Observasjon av barnas behov og interesser

Med de mellomste og skolespirene:

- Barna gis mulighet for å gi uttrykk for ønsket innhold i egen hverdag gjennom valg av aktivitet og venner
- Prosjektarbeid ut fra barnegruppens interesser
- Gjennomføring av barnesamtaler individuelt og i gruppe
- Voksne som tar barns ytring på alvor og inkluderer dem ved å lytte til deres meninger.
- Barna deltar aktivt i planlegging og evaluering av ulike arrangementer gjennom eksempelvis barnemøter

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Daglig dialog når barna hentes og leveres
- Når barnet kommer til barnehagen, skal det ønskes velkommen med navn
- Arrangering av sosiale sammenkomster som en sosial arena for foreldre, barn og ansatte. Eks. sommerfest, trollfest, påskelunsj og Lucia markering
- Personalet skal tilby minimum to foreldresamtaler i året, der den ene har obligatorisk oppmøte. Ved behov sett av tid til samtaler utover oppsatte foreldresamtaler
- 1-2 foreldremøter i året. Ett på høsten for alle og ett i forbindelse med oppstart i barnehagen
- Besøksdag etter avtale og behov til den enkelte familie, med praktisk informasjon om barnehagen og foreldrenes eventuelle spørsmål
- Fleksibel tilvenning.
- Oppstarts samtale ved oppstart av nye barn og oppfølgingssamtale innen 2-8 uker etter oppstart av nye barn
- Digitalt informasjonsverktøy gjennom Spireportalen.
- FAU og SU
- Brukerundersøkelser og nasjonale foreldreundersøkelser, cirka en gang i året
- Gjensidig respekt, åpenhet og god kommunikasjon

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

- Dialog med foreldre på forhånd og tilstrekkelig med informasjon om barnehagen
- Åpen barnehage - Den gode starten, som en forlengelse av tilvenningen
- Besøksdag og informasjonsskriv
- Oppstartsamtale i forkant av oppstart
- Avtale tidspunkt for tilvenning og rutiner med foreldre på forhånd slik at barnet får en trygg og god start
- Organisering i mindre grupper
- Tildeling av tilvenningskontakt
- Gode rutiner med informasjonsflyt mellom barnehage og barnets hjem gjennom bruk av bilder, tekst og meldinger på SpirePortalen
- Tilpassing etter den enkeltes behov med foreldrenes tilstedeværelse
- Oppfølgingsamtale noen uker etter oppstart
- Voksne som er sensitive overfor barnas behov, og tolker hva barna trenger
- Stort fokus på trygghet, relasjoner og tilknytning.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

- Skolespira året skal skille seg fra de andre årene i barnehagen. De skal få være barnehagebarn også det siste året, men samtidig gi de smakebiter av det som venter
- Eget opplegg for skolespirene minst 2 ganger i uken på tvers av avdelingene
- Barna tildeles utstyr som benyttes under skolespira opplegg og utflukter (Sekk, drikkeflaske, matboks, pennal, skrivebok, t skjorte etc.)
- Oppmuntre til selvstendighet i ulike hverdagssituasjoner som påkledning, toalett og måltid

- Øve på å ta imot korte, enkle beskjeder
  - Øve på å vente på tur, lytte til andre og ta hensyn til andres synspunkter og ytringer
  - Øve på blyantgrepet og det å gjenkjenne eget navn
  - Skolespirene skal få delta i grupper på tvers av avdelingene slik at nye vennskap kan etableres, og kanskje de blir kjent med noen de skal gå på skolen/i klassen med.
  - Deltakelse på svømmekurs i regi av Haugesund svømmeklubb, totalt i 8 uker
  - Skolespira har flere egne arrangement gjennom året, som for eksempel nyttårsbord, Espira Lekene, gårdsbesøk, bamsesykehus og pysjfest
  - Arbeid med ulike tema gjennom året som eks. Natur og miljø, trafikk, kroppen, vennskap og sosial kompetanse etc.
  - Øve på å håndtere ulike overgangssituasjoner
  - Skape nysgjerrighet til ny læring
-
- Gi barna innsikt og kjennskap til hva det innebærer å begynne på skolen
  - Benytte skolens bibliotek gjennom det siste året som skolespira
  - Lek på skolens uteområde
  - God dialog og godt samarbeid med skolen underveis gjennom året
  - Tilpasse dagsrytme og rutiner i forhold til hva de møter på skolen
  - Invitere skolen på besøk i barnehagen
  - Besøke skolen

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Språk:

- Deltar på språksatsingen i regi av Haugesund kommune
- Jevnlige språkgrupper
- Samlingsstund med rekvisitter
- Tilrettelagte og språkstimulerende miljø
- Tilgjengelige bøker, spill og lesekrøker
- Fokus på måltidet som en språklig læringsarena hvor vi benytter rekvisitter som språkstøtte når det er behov for det
- Bruk av ASK bilder og bildetavler som alternativ supplerende kommunikasjon
- Voksne som språklige rollemodeller
- Egen eventyrskog

Realfag:

- Eget solcellepanel, værstasjon og vindmølle som kan manøvreres innenfra for å spare energi eller gi barna mer innsikt og kunnskap i dens funksjoner og sammenheng
- Egen lab som benyttes til eksperimentering og ulike realfagsaktiviteter basert på nysgjerrighet, undring, lek og utforskning.
- Fokus på lekemateriell som inviterer til matematiske erfaringer som konstruksjon, sortering og det å skape noe i samarbeid med andre
- Nærmeste skole benytter også barnehagens egne lab som en del av sin undervisning
- Fokus på begrepet bærekraft og miljø
- Eget drivhus med fokus på sunt kosthold å gi barna erfaringer og kunnskap rundt begrepet fra jord til bord
- 2 elektriske taxisykler som benyttes til utflukter i barnehagens nærområde

Bevegelse:

- Turer i skog og mark, ulendt terreng
- Bruk av gymsal i misjonskirken vis a vis barnehagen
- Egen eventyrskog som byr på ulendt terreng, fysiske og motoriske utfordringer
- Bruk av vår egne el taxisykler som gir oss muligheten til å variere turområder og miljø
- Fokus på sunn og variert mat. Tilegne barna gode vaner, holdninger og kunnskap om kost, aktivitet og hvile
- Bevisst utforming av rom og miljø ute og inne, som ivaretar både de minste sitt behov for tumlelek og de eldste sitt behov for bevegelsesfrihet
- Få muligheten til å oppøve kroppsbeherskelse og bli trygge på egen kropp

Lokale satsinger

Hva

- Den gode starten – Åpen barnehage
- Pedagogisk lekemiljø
- Samarbeid og dialog med skolen og helsestasjonen
- Samarbeid med Skåredalen skole

Hvorfor

Det er viktig at barna opplever tilhørighet til nærmiljøet og at de gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer blir kjent med eget nærmiljø og samfunn

Hvordan

Slik jobber vi med lokale satsinger:

Med småspirene:

- Den gode starten – Åpen barnehage
- Dialog med lokale helsestasjoner og andre steder som er en typisk sosial arena for småbarnsforeldre
- Fokus på pedagogisk lekemiljø og rommet som en 3. pedagog

Med de mellomste og skolespirene

- Samarbeid med lokale turområdet i nærområdet som kan benyttes parallelt med temaarbeid som eksempelvis tema trollet på kringesjø
- Samarbeid med Skåredalen skole hvor tidligere barn kan komme sammen med skolen og benytte laben som en del av undervisningen, samtidig som barnehagen benytter skolens nyoppussede bibliotek og skolens lekeareal i forbindelse med forberedelse til overgang barnehage - skole

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Hvert andre år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

- Vi gjør systematiske vurderinger gjennom metodikken «Espira BLIKK» med fokus på voksne som utøver en reflektert og god pedagogisk praksis i samspill med barna. Metodikken innebærer at barnehagene vurderer seg selv internt, og de får en ekstern vurdering fra kollega i en annen Espira barnehage.
- Vurderingsarbeid på avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager, barnesamtaler, og foreldreundersøkelse.
- Rapporter med bilder, refleksjon og tekst fra barnas hverdag på Spireportalen
- Jevnlig bruk av Kari Papes verktøy for å kartlegge de voksnes holdninger til enkeltbarn
- Personalet vurderer pedagogisk praksis på sin avdeling gjennom jevnlig samtaler med nærmeste leder

Kontaktinformasjon

Styrer	Maria Maurer
E-post	Maria.maurer@espira.no
Telefon	92821104
Adresse	Tømmerdalen 24, 5533 Haugesund